

Warszawa, 21 kwietnia 2015 r.

Pan James Comey
Dyrektor
Federalnego Biura Śledczego

Szanowny Panie Dyrektorze,

Jesteśmy głęboko zaniepokojeni słowami, które padły z Pańskich ust w Muzeum Holokaustu. W trosce o lepsze zrozumienie polskiej, żydowskiej i światowej historii XX wieku pragniemy zaprosić Pana do odwiedzin w Polsce. Jako szefowie najważniejszych w naszym kraju placówek muzealnych i edukacyjnych zajmujących się dziejami tego okresu zapewniamy, że proponujemy Panu syntetyczną wizytę studyjną, która pozwoli Panu w pełniejszy sposób nie tylko poznać, ale i zrozumieć meandry historii okupowanej Europy. Dzięki temu będzie Pan mógł w przyszłości uniknąć błędów mających bardzo negatywne reperkusje w przyjaznych relacjach między naszymi państwami i narodami. Wierzymy, że Panu, jako wysokiemu urzędnikowi amerykańskiej administracji z pewnością na tym zależy.

Polacy, ze szczególnym uwzględnieniem obywateli narodowości żydowskiej, wycierpieli w czasie drugiej wojny światowej szczególnie wiele. Wszyscy zdajemy sobie sprawę z ogromnych różnicowań w zachowaniu poszczególnych jednostek ludzkich w czasie zawieruchy wojennej i Zagłady, jednakże to Polska jako pierwsza potrafiła sprzeciwić się złu absolutnemu ucieleśnianemu przez III Rzeszę kierowaną przez Adolfa Hitlera. Wobec braku działań militarnych ze strony zachodnich sojuszników została podzielona między dwa najbardziej zbrodnicze totalitaryzmy w dziejach ludzkości – niemiecki nazizm i sowiecki komunizm. To polscy żołnierze walczyli „za wolność naszą i waszą” jako jedyni od pierwszego do ostatniego dnia wojny. To w Polsce za ukrywanie osoby narodowości żydowskiej groziła eksterminacja całej rodziny, a mimo to najwięcej „Sprawiedliwych wśród narodów świata” pochodzi właśnie z naszego kraju. To wreszcie Polskę po zakończeniu wojny zachodni alianci pozostawili Stalinowi, przez co na kolejnych 45 lat spowiły ją mroki komunizmu. Proszę zatem nie dziwić się poruszeniu, jakie Pańskie słowa wywołały w Polsce.

Panie Dyrektorze, bardzo wysoko oceniamy Pańską deklarację, że każdy funkcjonariusz FBI będzie miał obowiązek odwiedzenia Muzeum Holokaustu. Ze swojej

strony zapraszamy ich również do wizyt w Polsce, w przekonaniu, że doświadczenie terroru niemieckiego w Europie Środkowej jest ważne i amerykańska wiedza i wrażliwość powinna zostać pod tym względem poszerzona. Będzie nam miło gościć ich w naszych placówkach.

Jesteśmy przekonani, że wizyta w Polsce będzie z Pańskiej strony gestem, który pomoże nie tylko uspokoić opinię publiczną, lecz również stanie się symbolem dobrej woli Narodu Amerykańskiego wobec Narodu Polskiego.

Z wyrazami szacunku,

Łukasz Kamiński

Prezes Instytutu Pamięci Narodowej

Piotr M. A. Cywiński

Dyrektor Państwowego Muzeum i Miejsca Pamięci Auschwitz-Birkenau

Robert Kostro

Dyrektor Muzeum Historii Polski

Paweł Machcewicz

Dyrektor Muzeum II Wojny Światowej

Jan Oldakowski

Dyrektor Muzeum Powstania Warszawskiego

Dariusz Stola

Dyrektor Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN